

ימי הספירה תשפ"ב - איך לאהוב כמוך אדם שדרך והכאיב?

1. **ויקרא כג:** בחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות לה' שבעת ימים מצות תאכלו: ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו... ביום השביעי מקרא קדש. דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג הסוכות שבעת ימים לה': ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו ... ביום השמיני מקרא קדש יהיה ... **עצרת** הוא - **ראש השנה ד,א:** שמיני עצרת רגל בפני עצמו הוא לעניין פז"ר קש"ב (פיס): הכוהנים ערכו הגרלה נפרדת על הקרבת הקרבנות של שמיני עצרת מהפיס של חג הסוכות. זמן: מברכים שוב שהחיינו בעוד שבשביעי של פסח אין מברכים. רגל: בשמיני עצרת אין יושבים בסוכה, בעוד שבשביעי של פסח חלים דיני הפסח. קרבן: קרבנו שונה מקורבנות המוסף של סוכות. שיר: הלויים אמרו שירה שונה. ברכה: ברכת קדושת היום בתפילה וקידוש שונה מהברכה של סוכות ואומרים 'את שמיני עצרת החג הזה'.

רמב"ן ויקרא כג,לו: 'עצרת היא' - עצרתי אתכם לפניי, כמלך שזימן את בניו לסעודה נוספת כיון שהגיע זמנן ליפטר אמר בבקשה מכם עכבו עמי עוד יום אחד שקשה עלי פרידתכם ... וצוה [גם] בחג המצות שבעה ימים בקדושה לפניהם ... ומנה ממנו תשעה וארבעים יום וקידש יום שמיני כשמיני של חג והימים הספורים בינתיים כחולו של מועד בין הראשון והשמיני בחג - והוא יום מתן תורה שהראם בו את אשו הגדולה. ולכך קראו רבותינו חג השבועות עצרת כי הוא כיום שמיני של חג.

יבמות סב,ב: שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד ... מפני שלא נהגו כבוד זה בזה.

2. **ויקרא יט:** לא תשנא את אחיך בלבבך, הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא: לא תקם ולא תטר את בני עמך ואהבת לרעך כמוך - **תוספת ברכה** (הרב ברוך אפשטיין, מחבר תורה תמימה) **דברים ו,ה:** אהבה היא רגש הלב ורגש הלב לא יקבל צווי, כי הרגש איך שהוא כן - ולא ייכנע לכל צווי.

רמב"ן: 'ואהבת לרעך כמוך' - הפלגה! [לשון הרחבה וגוזמה], כי לא יקבל לב האדם שיאהב את חברו כאהבתו את נפשו. ועוד שכבר בא רבי עקיבא ולימד: חייך קודמין לחיי חברך.

קיצור פענח רזא: וקשה איך אפשר שיאהב את רעהו כגופו? ויש לומר 'רעך' לא כתיב כאן, אלא 'לרעך', כלומר השייך לרעך, דהיינו שיהא ממונו חביב עליך ולהצילו כשלך.

רמבם אבל יד,א: מצות עשה של דבריהם לבקר חולים ולנחם אבלים ולהוציא המת ולהכניס הכלה וללוות האורחים ולהתעסק בכל צרכי הקבורה לשאת על הכתף ולילך לפניו ולספוד ולחפור ולקבור וכן לשמח הכלה והחתן ולסעדם בכל צרכיהם ... אף על פי שכל מצות אלו מדבריהם, הרי הן בכלל 'ואהבת לרעך כמוך': כל הדברים שאתה רוצה שיעשו אותם לך אחרים - עשה אתה אותן לאחריך.

רמב"ן: שיאהב חברו בכל ענין כאשר יאהב את נפשו בכל הטוב ... כי פעמים שיאהב אדם את רעהו ... ויחפוץ שיזכה רעהו האהוב לו בעושר ובנכסים וכבוד ובדעת ובחכמה - אבל לא שישווה אליו, אלא שיהיה הוא יותר ממנו בכל טובה. ולכן יצווה הכתוב שלא תהיה פחיתות הקנאה הזאת בלבד, אלא יאהב ברבות הטובה לחברו כאשר אדם עושה לנפשו ... ועל כן אמר ביהונתן 'כי אהבת נפשו אהבו', בעבור שהסיר מדת הקנאה מלבו ואמר (שם כג,ז): 'ואתה תמלוך על ישראל וגו'.

3. **תניא פרק לב:** זו דרך ישרה וקלה לבה לידי קיום מצות ואהבת לרעך כמוך לכל נפש מישראל למגדול ועד קטן, כי מאחר שגופו נמאס ומתועב אצלו והנפש והרוח מי יודע גדולתן ומעלתן בשרשן ומקורן באלוקים חיים, בשגם שכולן מתאימות ואב אחד לכולנה - ולכן נקראו כל ישראל אחים ממש מצד שורש נפשם בה' אחד רק שהגופים מחולקים. ולכן העושים גופם עיקר ונפשם טפלה אי אפשר להיות אהבה ואחוה אמיתית ביניהם אלא התלויה בדבר לבדה.

דרך מצוותיך, מצוות אהבת ישראל: כמו שאין אדם רואה חוב לעצמו, דהיינו שאין הפירוש שאינו יודע כלל חובותיו, אדרבה יוכל לראות ולהבין היטב עומק פחיתותו ... אבל אין החוב תופס מקום אצלו כלל להתפעל מזה וכאילו אינו רואה אותו כלל, מפני האהבה הגדולה אשר הוא אוהב את עצמו ... וכך 'לחברך לא תעביד' - שלא תראה חובותיו ופשעיו.